

NASLOV

Uvođenje prve 5G mreže u Hrvatsku kao temelj budućeg tehnološkog razvoja

Autor/i

Lucija Brkić, Igor Vukasović

Što je 5G?

- 5G je skraćeni naziv za petu generaciju mobilnih mreža koja donosi bitno veće brzine razmjene podataka i omogućuje istovremeno i pouzdano spajanje iznimno velikog broja uređaja na mrežu
- Hrvatski Telekom 5G mrežu u Hrvatskoj testira već nekoliko godina, a od 2018. u javnosti su demonstrirane njene mogućnosti na testnim frekvencijama
- Dodjelom 5G radiofrekvencijskog spektra u kolovožu 2021. godine, Hrvatska je dobila mogućnost koristiti 5G mrežu na 3,5 GhZ radiofrekvencijskom spektru pritom koristeći znatno veće, gigabitne brzine

- Hrvatski Telekom prvi je u Hrvatskoj počeo s testiranjem i implementacijom 5G mreže pritom omogućavajući najnapredniju tehnologiju svojim korisnicima
- Sa 600 5G baznih stanica Hrvatski Telekom osigurava pokrivenost za čak dva milijuna stanovnika koji su povezani s mogućnostima koje pruža digitalizacija
- 5G mreža punog kapaciteta omogućava gigabitne brzine i put je kojim se omogućuje prijenos videozapisa ultra visoke rezolucije, velikih datoteka, ali i mnogo malih paketa podataka – u stvarnom vremenu s iznimno niskom latencijom
- 5G tehnologija smatra se prekretnicom industrijske revolucije 4.0.

Prednosti 5G tehnologije

- Gledajući u budućnost s 5G-om, ni sami ne možemo biti svjesni što su sve njene granice i mogućnosti
- Ne postoji područje koji neće imati koristi od 5G-a, bilo da je riječ o industrijalizaciji, proizvodnji, poljoprivredi, zdravstvu, školstvu, gamingu, turizmu ili pametnim gradovima
- 5G smatra se mrežom budućnosti koja će u potpunosti transformirati naše živote, poslovanje i društvo te će, primjerice, omogućiti daljinski nadzor zdravlja te pomoć starijim i nemoćnim osobama, povezivanje bežičnih mreža osjetila za npr. nadzor zagađenja, optimiranje gradskog prometa, nadzor usjeva, zaštitu od požara, autonomnu vožnju, itd.

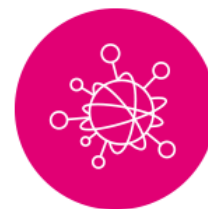
Brži odziv signala

Bolji odgovor (latencija) mreže od samo nekoliko milisekundi, a za specifične namjene čak 1 ms.

Gigabitne brzine

5G omogućuje brzine do nekoliko Gbit/s.

Povezivanje puno više uređaja istovremeno

Efikasnije povezivanje na internet svih uređaja i senzora koji međusobno komuniciraju - Internet of Things (IoT)

Pametnije korištenje mreže i energetska štedljivost

Puno više podataka, informacija prenesenih u kraćem vremenu utječe i na veću štedljivost uređaja.

5G gigabitne brzine diljem Hrvatske

5G tehnologija olakšat će nam život u mnogim područjima:

- ✓ Pametni gradovi
- ✓ Pametna proizvodnja i efikasna logistika
- ✓ Proaktivno zdravstvo
- ✓ Napredna i zabavna edukacija
- ✓ Pametna poljoprivreda
- ✓ Pametni turizam
- ✓ Autonomna vožnja
- ✓ Bolje gaming iskustvo

5G i elektromagnetska polja

- Nove bežične aplikacije i tehnologije, što uključuje i 5G, dizajnirane su tako da zadovolje zadana ograničenja izlaganja elektromagnetskim poljima
- Međunarodni standard za ograničenje izloženosti vremenski promjenjivim električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima (do 300 GHz) izdala je Međunarodna komisija za zaštitu od neionizirajućeg zračenja (ICNIRP)
- Ta sigurnosna ograničenja su dovoljno sigurna za cjelokupnu populaciju i prihvatila ih je Svjetska zdravstvena organizacija UN-a za cijeli svijet
- Dozvoljene razine elektromagnetskih polja u Republici Hrvatskoj značajno su strože od preporuke Međunarodne komisije za zaštitu od neionizirajućeg zračenja i nadležne preporuke Europske unije

5G u kontekstu održivosti

- Kvalitetna i stabilna mreža smanjuje potrebu da se fizički putuje što direktno utječe na emisiju CO2
- Pametni gradovi – javna rasvjeta palit će se samo u trenutku kada joj se približi živo biće; promet će se preusmjeravati s točki gdje je sustav registrirao veliku koncentraciju zagađivača u zraku
- U poljoprivredi, može se djelovati vrlo usmjereno što značajno smanjuje troškove održavanja, a istovremeno utječe i na emisiju stakleničkih plinova, ali i na količinu vode koja se troši kao i na količinu različitih kemijskih supstanci koje se istovaruju u okoliš
- UN-ova agencija nadležna za hranu ističe da trenutačno zbog kombinacije loše kontrole i komunikacije unutar sustava propada čak trećina hrane - upotrebom smart tehnologija ubuduće će se mnogo preciznije računati što, kada, kako i gdje brati, kako bi se taj alarmantni postotak reducirao
- 5G mreža može doprinijeti i štednji energije i to pomoću senzora koji postaju ključni za nadzor potrošnje energije - optimizacija potrošnje energije može se primijeniti u bilo kojoj zgradi tako da se u stvarnom vremenu prate energetske potrebe određenog dijela zgrade te da se tim potrebama potrošnja energije smanjuje, što u konačnici rezultira mnogo održivijim karbonskim otiskom zgrade